

4. Сайт державної служби статистики [Електронний ресурс]. URL: www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/so_ek_r_u/soekru_u/soekru_12_17.zip
5. https://ufin.com.ua/analit_mat/rzp/052.htm

Тетяна ВОРОНІНА,
студентка 1 курсу ОС «Магістр»
спеціальності 073 «Менеджмент»
Науковий керівник: **Олена НІСХОДОВСЬКА,**
к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва,
торгівлі та біржової діяльності
ЗВО «Подільський державний університет»,
м. Кам'янець-Подільський

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЙ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі формування економіки, в Україні спостерігається стрімке відновлення актуальності завдань стратегії регіонального розвитку. Саме політичні, суспільні, макроекономічні, геополітичні процеси, що впливають на розвиток національної економіки на сучасному етапі, створюють специфічне середовище для регіонального розвитку, яке водночас містить як суттєві ризики, так і нові перспективи. Модифікація об'єкта регіональної політики обумовлена адаптаційними реакціями на кризові виклики комплексного походження, які безпосередньо вплинули на структурні зміни в економіках регіонів:

- зміни в географії експорту внаслідок витіснення українських виробників з деяких ринків;
- укладення Угоди про асоціацію України та ЄС сформувало нові можливості для пошуків європейського вектору зовнішньої торгівлі, що посилює євроорієнтованість торгівлі західних регіонів і започаткувало реструктуризацію експортного потенціалу інших регіонів країни;

– активізація експорту аграрної продукції сприяла зростанню потоків ресурсів до сільських регіонів, збільшенню доходів зайнятих в агровиробництві;

– значна девальвація гривні активізувала імпортозаміщення, що стало відчутним стимулятором для зростання територіально локалізованих малих і середніх виробництв;

– відновлення зростання інвестицій стало чинником підвищення попиту на низку видів продукції, що виробляються вітчизняними машинобудівними підприємствами, виробниками будматеріалів, що сприяло регіональній диверсифікації ефекту економічного зростання;

– випереджаюче зростання в будівництві сприяло активізації місцевих підприємств, які здійснюють виробництво будматеріалів, надають послуги у будівництві (у т. ч. дорожньому) тощо, цьому сприяло також збільшення можливостей місцевих громад до фінансування проектів щодо відновлення та розвитку місцевої інфраструктури з використанням власних коштів і міжбюджетних трансфертів;

– посилення уваги до проблем бюджетної консолідації обумовило поступове переміщення ваги видатків на соціальну сферу, освіту, охорону здоров'я тощо на місцеві громади, що далеко не завжди супроводжувалося належним збільшенням фінансової спроможності та компетенцій громад.

Всі ці факти посилили ризики з погіршення якості людського капіталу та його «вимивання» з депресивних територій. Важливим є врахування регіональної специфічності проблем, які сформувалися на основі сучасних викликів.

Державна стратегія регіонального розвитку є моделлю досягнення загальнонаціональних цілей: обґрунтування мети; визначення тенденцій і закономірностей розвитку; формування пріоритетних напрямів структурної, інвестиційної, інноваційної, соціальної політики, формування сценарію перспективного соціального та економічного розвитку регіонів, визначення етапів і термінів його реалізації.

Метою державної регіональної політики, яка покладається в основу Стратегії, є підвищення рівня життя населення незалежно від місця проживання людини в згуртованій, децентралізованій, конкурентоспроможній і демократичній Україні – розвиток та єдність, орієнтовані на людину.

В Україні особливого значення набуває комплексний територіальний підхід, на основі якого має здійснюватися реалізація державної регіональної політики, та який передбачає, що територія має характеризуватися певними особливостями (просторовими, соціально-економічними та екологічними). Це зазначено у Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки [3].

Внаслідок різноманітності існуючих соціально-економічних процесів зростає значимість стратегічних рішень та нових підходів до їх підготовки та прийняття.

У підсумку, далеко не в усіх громадах розробляються стратегії, а тим більше – якісні. Процес роботи над стратегіями та програмами громади, їхні ієрархічні зв'язки та цілі створення є малозрозумілими для представників місцевого самоврядування. Принципи стратегічного планування та програмно-цільового підходу залишаються декларативними, їх застосування на практиці – фрагментарним, програмно-прогнозні документи розробляються в громадах формально і не виконують функцій ефективного інструменту управління місцевим розвитком.

Список використаних джерел

1. Романюк С. А. Теорія та практика стратегічного управління : монографія. Київ : НАДУ, 2019. 232 с.
2. Бриль М. Стратегія – основа становлення та розвитку ОТГ. Місцеве самоврядування. 2018. № 5. URL: [https://i.factor.ua/ ukr /journals/ms/ 2018/ may/issue-5 / article-36538.html](https://i.factor.ua/ukr/journals/ms/2018/may/issue-5/article-36538.html)
3. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : постанова Кабінету Міністрів України від 5 серп. 2020 р. № 695. Офіц. вісн. України. 2020.